

GŁOS POLSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI.

Prenumerata miesięcznie w Łodzi mk. 14.000
 " " " Kraju " 15.000
 " " " za gran. 20.000
 Odnoszenie do domu 600 mk. miesięcznie.
 „Głos Polski” łącznie z „Kurierem Wiecz.”
 wraz z odnoszeniem 27.500 mk. miesięcznie.

Cena 600 mrk.

Redakcja i Administracja
 Łódź, Piotrkowska nr. 106.
 Telefony: Redakcji nr. 19-71,
 Administr. 199. Nocny—799.

Ogłoszenia: I str. i w tekście 900 mk. (5 szpalt
 za wiersz Nekrologi 600 " 5 "
 milimetr. Nadesł. po tekśc. 700 " 5 "
 jednoszp. Zwyczajne 400 " 8 "
 Ogłoszenia zaręczynowe i zaślubinowe 50.000 mk
 Ogłoszenia zamiejscowe obliczane są o 50 procent
 za firm zagranicznych o 100 procent drożej. "

Bieg okrężny „Głosu Polskiego”.

Dzisiaj o godzinie 1-ej w południe odbędzie się doroczny Bieg okrężny „Głosu Polskiego”, organizowany przez redakcję pisma pod protektoratem Polskiego Związku Lekko-atletycznego.

Dzień dzisiejszy.

W dniu dzisiejszym kilkudziesięciu szybko biegaczy z całej Polski tłumna gromada ruszy ulicami Łodzi, walcząc o palmę pierwszeństwa w dorocznym Biegu Okrężnym, urządzonym staraniem „Głosu Polskiego” pod protektoratem polskiego zw. lekko-atletycznego.

Biegający dziś przez ulice naszego miasta lekkoatleci będą wyrazem tego wspaniałego rozwoju jaki obserwujemy w wychowaniu fizycznym naszej odrodzonej Ojczyzny.

Wśród zawodników znajdzie się prócz współobywateli łódzkich, również i szereg gości, którzy z klubów sportowych zamiejscowych przybyli do naszego miasta specjalnie na dzisiejsze zawody. A wszyscy oni są pionierami potężnego ruchu, zmierzającego do fizycznego odrodzenia narodu. I stąd należy im się powszechny szacunek i powszechna cześć...

Do publiczności.

Bieg Okrężny rozpocznie się punktualnie o godz. 1-ej w południe. Szlak biegu prowadzi ulicami: Ewangelicka, Sienkiewicza, Przejazdem, Kilińskiego, Dzielna, Piotrkowska, Placem Wolności (trotuarem dokola), Piotrkowską i Ewangelicką z powrot do punktu wyjścia u zbiegu ulic Ewangelickiej i Sienkiewicza.

Szlak biegu obejmuje 4990 mtr. i przypuszczalnie przebycie jego potrwa 16—17 minut.

Do szanownej publiczności zwracamy się z gorącym apelem, aby w należytem zrozumieniu roli, jaką bieg odgrywa, i wyczerpującego wysiłku, na jaki zawodnicy zdobyć się muszą, nie przeszkadzała biegającym, a przeciwnie, torowała im drogę i ułatwiała trudne zadanie.

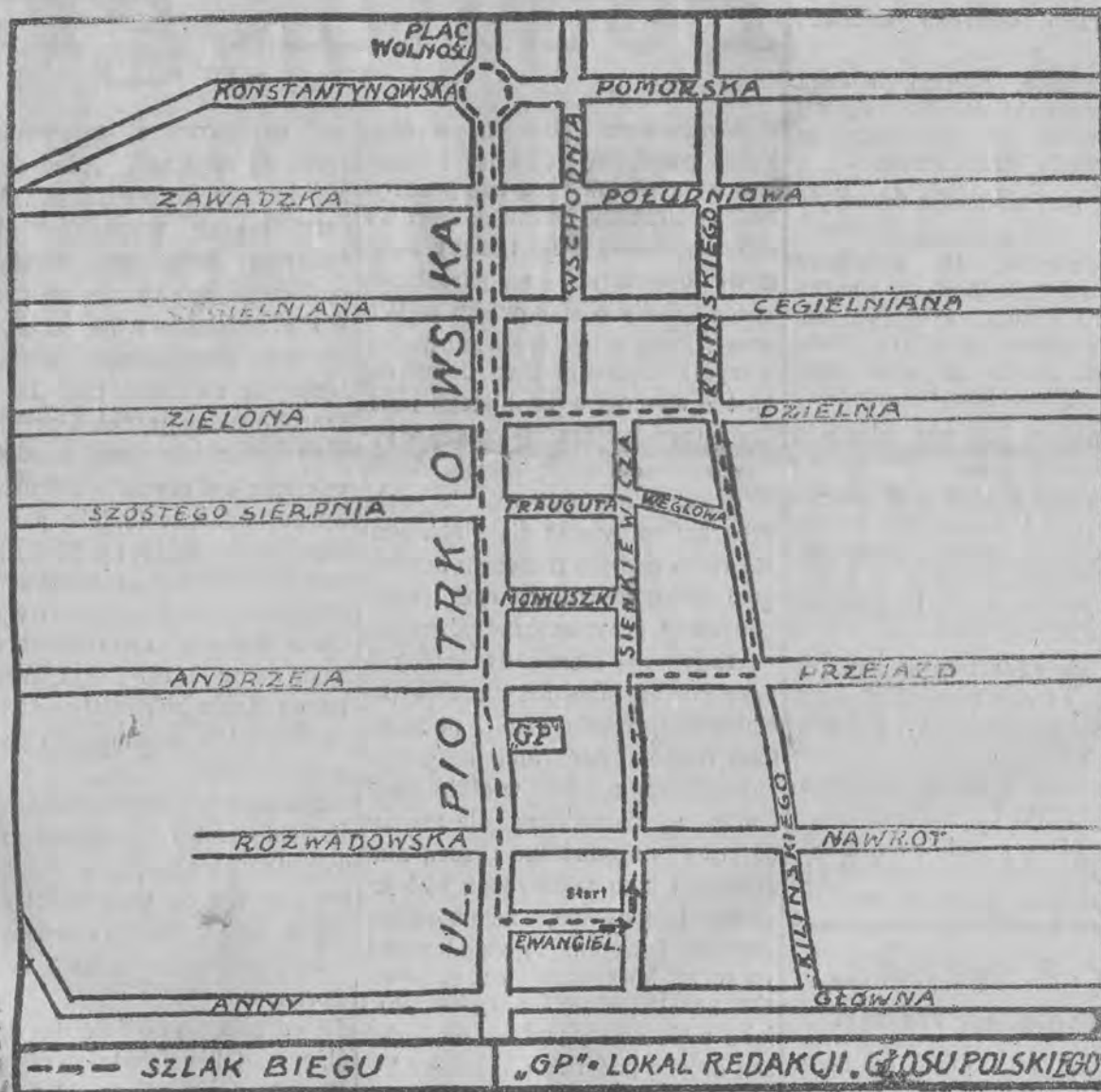
Biegający, szczególnie przy końcu biegu, rozciągną się na dość znacznej przestrzeni, może nawet kilkuset metrów. Publiczność nie może zamykać ulicy, dopóki nie przejeżdża samochód za ostatnim biegającym. Z apelem tym zwracamy się w imieniu organizacji biegu i biegających zawodników.

Nie zagrażajcie ulic! Rozstawcie się wzdłuż całej drogi. Ustawiajcie się na chodnikach według wskazówek policji i organizatorów! Utrzymujcie samą porządek, dopóki nie przebiegnie ostatni zawodnik. Nie przeszkadzajcie biegającym!

Start.

Start, czyli rozpoczęcie biegu nastąpi punktualnie o godz. 1-ej w południe. Wszyscy zawodnicy wstaną w kostiumach lekkoatletycznych, w które przebiorą się w szatni, urządzonej w specjalnym lokalu przy ul. Ewangelickiej róg Sienkiewicza. Kwadrans przed 1-ą nastąpi ustalenie lotzby startujących i odczytanie regulaminu, po-

Szlak biegu.

Do zawodników.

Zawodnicy, zapisani do biegu okrężnego „Głosu Polskiego”, winni się stawić o godz. 11 i pół rano w lokalu redakcji przy ul. Piotrkowskiej 106. Po zebraniu się zawodników, zostaną oni skierowani do lokalu przy starcie, gdzie będzie dla nich przygotowana szatnia i miejsce odpoczynkowe.

Wobec tego, że bieg rozpocznie się punktualnie o godz. 1 w południe, wczesne zgłaszanie się zawodników jest konieczne.

Do rowerzystów.

Prócz rowerzystów, zgłoszonych przez kluby sportowe do asysty biegającym zawodnikom, z wielu stron otrzymaliśmy liczne zgłoszenia od osób, posiadających rowery, któreby chciały zaofiarować nam pomoc w urządzonym biegu. Ci zatem z chętnych rowerzystów, którzy byłiby łaskawi przyczynić się do lepszej organizacji i sprawniejszego utrzymania porządku podczas biegu, zechcą zgłaszać się z rowerami do redakcji „Głosu Polskiego” Piotrkowska 106, od godz. 11 do 12 przed południem, gdzie zostaną im wyznaczone czynności.

czem starter, po ustawieniu zawodników, punktualnie o godz. 1-ej strzałem z pistoletu da hasło do rozpoczęcia biegu. Przy starcie i mecie obecni będą pp.: major Orest Dżużyński, prezes Ł.Z.O. P.N., który raczył objąć funkcje startera, mjr. Walawski, kap. Erben, Eulenfeld (Union), Woźniak (Ł.K.S.), Kahn (Turyści), Raczwiński (Sila). Skład sądu stanowić będą delegaci poszczególnych punktów kontroli oraz delegaci startu.

Bieg.

Przed biegającymi zawodnikami jechać będzie grupa cyklistów, urządzających publiczność o zbliżaniu się zawodników. Za biegającymi znów będą posuwać się cyklisty, mający na celu kontrolowanie biegających oraz ochranianie ich przed nadzorem. Dopiero za ostatnim zawodnikiem jechać będą samochody, gotowe w każdej chwili przyjąć zmęczonych, lub osłabionych. W sposób wyżej opisany przebiegną lekkoatleci całą przestrzeń aż do mety, t. j. aż do zbiegu ulic Ewangelickiej i Sienkiewicza, punktu, będącego zarazem startem biegu. Ze względów technicznych, aby start i finisz niezależnie od ruchu tramwajowego, kołowego i pieszego ulicy Piotrkowskiej, organizacja biegu,

stosując się do życzeń miarodajnych sfer sportowych, przeniosła punkt rozpoczęcia i zakończenia biegu na spokojną ulicę Ewangelicką. W ten sposób zawodnicy będą mieli zagwarantowany spokojny, prawidłowy start i wybitnie ułatwiony finisz.

Zawodnicy.

Lista zawodników, zamknięta ostatecznie w dniu 8 czerwca, obejmuje 79 nazwisk następujących:

- 1) Woltersdorf, 60 p. p., Rohatyn
- 2) Kozicki, 60 p. p. "
- 3) Klemczuk, 60 p. p. "
- 4) Kościukiewicz, 60 p. p. "
- 5) Wanata, „Strzelec”, Warsz.
- 6) Ziffer, „Legia” "
- 7) Frankowski, „Legia” "
- 8) Kubacki, „Legia” "
- 9) Buczyński, „Legia” "
- 10) Rapacki, „Y.M.C.A.” "
- 11) Rapaport, K.K.A., Kraków
- 12) Mallow, „Stella”, Gniezno
- 13) Jahn, Stow. Gimn., Zgierz
- 14) Cygler, niestow., Tom. Maz.
- 15) Abel, „Szturm”, Łódź
- 16) Zerba, „Szturm”, Łódź
- 17) Wilmański, „Szturm”, Łódź
- 18) Jesse, „Union”, Łódź

- 19) Izrael, „Union”, Łódź
- 20) Kamiński, „Union”, Łódź
- 21) Trybel, Ł.T.S.G., Łódź
- 22) Malinowski, Ł.T.S.G., Łódź
- 23) Jakobson, „Sila”, Łódź
- 24) Tust, „Sila”, Łódź
- 25) Kurz, „Sila”, Łódź
- 26) Novemberg, „Sila”, Łódź
- 27) Mencil, „Sila”, Łódź
- 28) Gerbich, Y.M.C.A., Łódź
- 29) Stacherek, Y.M.C.A., Łódź
- 30) Segal, „Hakoah”, Łódź
- 31) Lipski, „Hakoah”, Łódź
- 32) Aizenberg, „Hakoah”, Łódź
- 33) Świnarski, „Concordia”, Łódź
- 34) Adamczyk „Concordia”, Łódź
- 35) Rode, „Masovia”, Łódź
- 36) Marciniak „Masovia”, Łódź
- 37) Egierski „Masovia”, Łódź
- 38) Neubert, „Aurora”, Łódź
- 39) Gitzel, „Aurora”, Łódź
- 40) Kerber, „Aurora”, Łódź
- 41) Geler, mistrzost. 12 dyw. 1920 r., Łódź
- 42) Rachalewski „Matura”, Łódź
- 43) Maszkowicz „Herclija”, Łódź
- 44) Pasternak „Herclija”, Łódź
- 45) Bialek „Amazonka”, Łódź
- 46) Freund A., „Bar Kochba”, Ł.
- 47) Kanel, „Bar Kochba”, Łódź
- 48) Żoraw, „Samson” Łódź

- 49) Fogel, 28 p. p., Łódź
  - 50) Freund „Haszomer Hacaif”
  - 51) Malinowski, niestow., Łódź
  - 52) Bialek " "
  - 53) Wagner " "
  - 54) Sokołowski " "
  - 55) Rotbard " "
  - 56) Wołowik " "
  - 57) Wolfkiewicz " "
  - 58) Ferster " "
  - 59) Wertheim " "
  - 60) Windman " "
  - 61) Hamerski " "
  - 62) Macieński " "
  - 63) Feld " "
  - 64) Pogodziński " "
  - 65) Kempner " "
  - 66) Rubinstein " "
  - 67) Kolasieński " "
  - 68) Gabala " "
  - 69) Derzyński " "
  - 70) Przybiński " "
  - 71) Rannoport " "
  - 72) Goldfarb " "
  - 73) Twanaszko " "
  - 74) Świszczyński " "
  - 75) Szajnert " "
  - 76) Abramowicz " "
  - 77) Lenga " "
  - 78) Bornstein, „Hakoah” "
  - 79) Pick, „Hakoah” "
- Zawodnicy będą oznaczeni cyfrowymi numerami, pod którymi figurują w powyższym spisie.

Nagrody.

Zgodnie z punktem 9-tym regulaminu biegu, pierwszy współzawodnik, przerywający w biegu określonym taśmę u mety, zdobywa srebrny puchar, ofiarowany przez redakcję „Głosu Polskiego”. Puchar ten jednak staje się własnością danego klubu lub współzawodnika dopiero po trzykrotnym zwycięstwie go. Po jednorazowym zwycięstwie puchar zostaje w ciągu danego roku przechowywany w klubie zawodnika i winien być na miesiąc przed biegiem dostarczony do redakcji „Głosu Polskiego”.

Poza tym redakcja ofiarowuje bienne żetony pamiątkowe dla przybywających do mety zawodników. Ilość żetonów, przewidziana w punkcie 11 regulaminu, wynosi przy minimalnej liczbie zawodników 25-ciu — sześć, w razie mniejszej ilości — proporcjonalnie się zmniejsza.

Wreszcie, chcąc zachęcić specjalnie sportowców łódzkich do tego zdrowego sportu, redakcja „Głosu Polskiego” wyznaczyła w tym roku specjalną nagrodę zachęty dla pierwszego u mety zawodnika łódzkiego, bez względu na zdobyte miejsce, w postaci pięknej sygnety.

Co mówi Woltersdorf?

Nazwisko Woltersdorfa, głośne jest w całej Polsce i należy do najbardziej cenionych w świecie sportowym.

W roku bieżącym p. Woltersdorf zdobył pierwsze nagrody w najważniejszych biegach, zwyciężając najslawniejszych biegaczy.

W biegu „Krujera Polskiego” (6400 metr.) i „Kurjera Poznańskiego” (4 kilometry), w biegu belwederskim (4.440 metr.) zdobył 3 srebrne puchary, jako nagrody w drowne, które są obecnie w 60 pp. w Rohatynie, pozatem zaś kilka nagród osobistych.

Dodać należy, że w zeszłym roku zwyciężył p. Woltersdorf w biegu „Głosu Polskiego” w Łodzi.

Korzystając z przybycia p. Woltersdorfa do Łodzi przeprowadzamy z nim krótki wywiad.

— Od jak dawna trenuje się pan?

— Przeszło rok, od 6 marca 1922 roku.

— Czy bieganie nie wpływa szkodliwie na zdrowie pańskie.

— Dotychczas tego nie zauważyłem. Jednak po ostatnim biegu czułem się nieszczęśliwie, gdyż zbyt blisko odemnie pedził samochód i musiałem wdychać opary benzyny.

— Jak pan oddycha podczas biegu?

— Normalnie. Nosem. Kolega mój Kostrzewski zaciska zęby i oddycha przez usta. Są i tacy, co żują w czasie biegu gumę.

— Czy pan się posila przed biegiem?

— Jak zwykle. Na śniadanie wypijam szklankę herbaty i bulkę z masłem. Kozicki z którym już nieraz stawałem do startu, może się najeść, oświadcza nasz rozmówca z uśmiechem.

— A jakiego jest pan zdania o terenie łódzkim?

— Tu sobie można nogi pozrywać na bruku łódzkim. Kpt. Baran i kpt. Kurletto podczas zeszłorocznych biegów oświadczyli, że nigdy z powodu złych bruków w Łodzi biegać nie będą.

— Jak się zapatruje na wynik biegu?

— Ja się tam nie boję. Zresztą zobaczy się.

— Czy pan z Łodzi powraca wprost do pułku?

— Dostałem trzydniowy urlop, mówiu uradowany Woltersdorf i ja do rodziców do Kłodawy.

Piłsudski uwolniony z wojska.

Szefem sztabu został gen. Stanisław Haller.

WARSZAWA, 9 czerwca. (Pat) Prezydent Rzplitej uwzględnił prośbę marszałka Józefa Piłsudskiego zwolnienia go ze stanowiska szefa sztabu generalnego, a równocześnie zamianował szefem sztabu generalnego gen. dywizji Stanisława Hallera.

P. O. W. o ustąpieniu Piłsudskiego.

Głos ostrzeżenia pod adresem endecji.

WARSZAWA. (Tel. od nasz. koresp.)

Polska Organizacja Wolność ogłosiła wczoraj odezwę do obywateli, poświęconą wystąpieniu Józefa Piłsudskiego z wojska.

W odezwie tej między innymi czytamy:

„Józef Piłsudski wystąpił z wojska, nie chcąc współpracować z ludźmi, których dotychczasowa działalność przyniosła państwu i wojsku tylko szkody. Nie chciał i nie mógł pracować z nimi, chociaż przez kilka lat z bezprzy-

kładną cierpliwością znosił zniewagi i obelgi osobiste”.

Dalej w odezwie czytamy: „Nacjonalści polscy, wspierani przez obce żywioły w walce z państwem, demokracja polska gdy nie udało im się dojść do władzy w drodze zamachów i mordów, zawarli na terenie sejmu tajny układ z Witosem i objęli rząd w Polsce.

Za wcześniej jednak triumfuje zjednoczona reakcja. Rząd Witoski powstał pod znakiem walki, która obóz Polski walczącej przykuje i poprowadzi”.

PADEREWSKI GRA DZISIAJ W PARYŻU.

PARYŻ, 9 czerwca. (Pat) Paderewski, który tu przybył ze swej posiadłości w Szajcarji w Morges, da tu 2 koncerty, jeden dziś, a drugi w poniedziałek.

Maszyny

Wszelkie dodatki do maszyn biurowych. Szapirografy, hektografy, aparaty Greifa utensylja i dodatki do nich. Meble i urządzenia biurowe gwarantowanego gatunku.

Specjalny skład maszyn i urządzeń biurowych
Edward Telatycki, Piotrkowska 48, tel. 10-63.

Helenów Dziś, w niedzielę d. 10 b. m. Helenów
na rzecz Domu Sierot, Złotowska 40

Wielka Zabawa Ogrodowa

połączona z wielce urozmaiconym programem i różnymi niespodziankami

Koncert 2 orkiestr. Fantowa loteria z przeszło 5.000 wygran. 2 orkiestry. Konfetti. Poczta. Walka kwiatowa i inne niespodzianki.

Szczególne w programach. Początek o godz. 3 p.p. Bilety do nabycia w dniu zabawy przy kasie wejścia do ogrodu.

Podatek gruntowy

Centralnym punktem w dyskusji pomiędzy Chjena i Piastem była — tak chcą nas przekonać zwolennicy paktu — sprawa reformy rolnej. 400 tysięcy morgów, obiecanych na parcelację, zdecydowały o stanowisku p. Witosy i kazały mu zrezygnować z wszystkich postulatów demokracji i z wymogów osobistego i politycznego honoru. Wszakże dyskusja podatkowa wykazała, że te 400 tys. morgów i wogóle cały program rolny jest dla klubu Piasta tylko pustym frazesem bez żadnej głębszej treści. Boć trudno naprawdę przypuszczać, aby zmiana radykalną stosunków rolnych przeprowadzić ktoś chciał z pobudek filantropijnych. U podstaw tego rodzaju programu musi być poświadczenie, że wielkie latifundja są zjawiskiem dla gospodarstwa narodowego rzeczą niezdrową i jako takie mogą być jedynie tolerowane, że natomiast drobne i średnie gospodarstwa rolne są korzystne ze stanowiska państwowego i narodowego i jako takie winny pod szczególniejszą opieką państwa pozostawać.

Konieczność reformy rolnej zresztą u nas uwypukla się najczęściej nie przez zestawienie wydajności „morgi pańskiej z morgą chłopską”, ale czemś bez porównania jaskrawiej w oczy bijącym. Oto wystarczy sam fakt że na ziemiach polskich jest 2.600.000 gospodarstw rolnych, które nie wystarczają na utrzymanie swych właścicieli, skazanych na chroniczne niedojadanie, na nieustanną nędzę; że, zgrubsza biorąc na 28 milionów naszej ludności jest trzynastę milionów rolnych nędzarzy; że z milionów hektarów przez nich posiadanych państwo nie może brać podatków. Uzdrawienie tych gospodarstw przez powiększenie ich obszaru poźnosi od razu dochody skarbu i opiera go na silnych podstawach.

Ale właśnie zrozumienie tego wymaga zastosowania rozumnej i konsekwentnej polityki, a przede wszystkim polityki podatkowej.

Rzecz oczywista, że pierwszym zadaniem podatków jest napełnić skarb państwa — ale rozłożenie ciężarów bynajmniej nie może

być zastosowane mechanicznie: „płać ile możesz”, „płać stosownie do tego, co posiadasz”. Mamy cały szereg wypadków, kiedy państwo świadomie zwalnia od podatków całkowicie lub częściowo przedsiębiorstwa szczególnie korzyści przynoszące społeczeństwu. Ze zwolnień tych korzysta szeroko niejedna gałąź przemysłu o zaszczytnej której chodzi. Wymiaranie cel ma na widoku względy gospodarcze (opiekę nad przemysłem swojskim i t. d.) Polityczne (uprzywilejowanie krajów przyjaźnionych) oświatowe (ulgi dla przemysłu związanego z trustem naprzykład) i t. d. Względem tego rodzaju kierowały stronnictwami też w stosunku do podatku gruntowego.

Szablonowo zastosowano podniesienie stokrotne dzisiejszej stawki, dopowiadając w ten sposób podatek ten do wysokości przedwojennej. Stronnictwa lewicy w sposób następne zadania degeneracji progresji.

Degresja oczywiście ma na celu ulżenie doli najbardziej, którzy płacą z tego, co od ust sobie odejmują, a czasem wyzywiają się najpotrzebniejszych rzeczy jak inwentarz, statki domowe i t. d. To kwestja, że tak powiem, humanitaryzmu podatkowego.

Progresja ma już cośkolwiek inne znaczenie. Do pewnych tylko granic w podatku dochodowym, czyli opłacanym przez wszystkie narodu warstwy obciąża ona słuszną klasę posiadającą wiele więcej od innych. Zastosowana w podatku gruntowym ma ona charakter wyjątkowej represji względem wielkich właścicieli rolnych, obciążając ich o tę właśnie sumę progresji wyjątkowo w stosunku do wszystkich innych obywateli.

Według wniosków lewicy, podtrzymywanych przez Wyzwolenie, ludowców p. Dąbskiego i PPS ta wyjątkowa rolna progresja miała rosnać aż do pięciokrotności normalnego opodatkowania, co już stanowiłoby ciężar bardzo poważny — aczkolwiek trudno mówić o ciężarze nadmiernym.

Faktem, że obszar wielki, rozporządzając dużym kapitałem może stosować gospodarke intensy-

wniejszą i już w dzisiejszych warunkach może podnieść trzykrotnie wydajność roli, co znakomicie obniżyłoby odsetek przypadający na podatki. Bez żadnej wątpliwości jednak taki wyjątkowy podatek zmniejsza ilość kandydatów do stanu obszarnczego, a obecnych właścicieli zmusza albo do pomniejszenia obszarów, albo do której posiadanie latifundjów stawienia dochodowości gospodarstwa. Podatek progresywny popierany przez lewicę istotnie zamordowałby własność majoratową (ordynacje) opartą jedynie na dzierżawieniu ziemi mniejszym lub większym czynszownikom.

Widzimy, że propozycje lewicy zatem miały cel nie tyle fiskalny co społeczny — wytworzenie atmosfery sprzyjającej reformie rolnej, złamanie zaciekłego oporu, jaki jej stawiają wielcy agrariusze, przygotowanie sytuacji, w której posiadanie latifundjów staje się dogodnym tylko i wyłącznie pod warunkiem zastosowania wyjątkowych nowoczesnych metod obróbki ziemi, wyjątkowej kultury.

Ze dążeniami tymi stanęła na przeszkodzie Chjena — to rzecz zrozumiała i jasna — jakkolwiek mniej zrozumiałe jest stanowisko przedstawicieli sfer mieszczańskich w niej zasiadających. Ale już zupełnie zagadkowe jest głosowanie przeciw taktemu postanowieniu sprawy „Piasta”, stronnictwa włościan. Reforma rolna bez presji podatkowej staje się w stosunkach przy pomocy p. Witosy stworzonych kwestją zajętą biurokratycznie, na drodze urzędowej, najeżoną wszelkiego rodzaju zastrzeżeniami prawnymi i administracyjnymi, polem do popisów talentów adwokackich — czemś wyjątkowym w ustroju, który duchem swoim jej przeci-

P. Witos, sam dziś obszarncik nie mały (mniejsza pośrednio, czy bezpośrednio) wiedział dlaczego tak czynił, ale przez to samo wykopiał pomiędzy sobą a ruchem ludowym przepaść nie do wypełnienia.

A. Dowanant.

Mechaniczna Fabryka

w ruchu z pierwszorzędną klientelą natychmiast do sprzedania, lub zamiana na dom lub wille. Łaskawe oferty pod „S. G.“ do adm. 037-1

Doktorowa Lewinsonowa od 20 maja przez całe lato wydaje obiady smaczne zdrowe — po przystępnej cenie.

Sopoty, Bismarkstr. 32. 905-4

Wykwalifikowana gospodyni

może się zgłosić

DOM SIEROŻ, Zgierska 40 od 10 do 1 i od 3 do 7. 202-1

Rutynowaną wychowawczynię

poszukuje DOM SIEROŻ, Zgierska 40.

Zgłosić się można od 10 do 1 i od 3 do 7 w. 203-1

Wczorajsze obrady sejmu.

Wrażenia ogólne.

Na wczorajszym posiedzeniu sejmu momenty ciekawe zgrupowały się na wstępie i przy zakończeniu.

Ku wielkiemu zdziwieniu prawnicy pos. Czapiński z P. P. S. w myśl zasady równouprawnienia wyznań, wypowiedział się za wnioskiem o zniesieniu ograniczeń dla kościoła katolickiego. — Zadał przytem pytanie nieraz już z trybuny sejmowej powtarzane: „Co słyhać z konkordatem?“

Rząd p. Witosa, jak zresztą i rządu poprzednie, na pytanie to nie nie odpowiedział.

Przy następnym pierwszym czytaniu ustawy o zniesieniu resztek ograniczeń dla żydów w byłym za borze rosyjskim, rozegrał się ciekawy pojedunek pomiędzy posem żydowskim Kirszbaumem a komunistą Królikowskim. Poseł żydowski był goraco okłaskiwany przez prawicę i centrum, ponieważ zastrzegł się bardzo ostro i stanowczo przeciwko niepowołanym obrońcom żydów, jak komuniści.

Dalej potoczyła się długa i nieciekawa dyskusja o podatku gruntowym. Również rozwikłane były głosowania w sprawie tej ustawy, ponieważ Wyzwolenie stosowało bezowocna zresztą obstrukcje, żądając przy każdej poprawce głosowań imiennych. Głosowania te w niczem nie wpłynęły na losy ustawy, która wyszła z trybuny sejmowej w redakcji chłono-piastowej.

Ozwyczenie obudziło się na sali. Niedługo wszedł pod obrady wniosek nagły Wyzwolenia w sprawie konfliktu „Głosu“ i fałszywego komunikatu PAT'a o dyskusji nad exposé premiera Witosa. Ogólne zdziwienie wywołało, że w imieniu rządu w tych obu drażliwych sprawach odpowiedź udzielał p. Kiernik, widocznie chłena na niebezpieczne i stracone placówki będzie teraz zawsze delegował swoich piastowskich sojuszników.

W ciągu mowy p. Kiernika na lewicy rozlegały się nieprzychylnie dla niego okrzyki jako to: „Kauzy perła endekli, dołdziejacz“ i t. p. P. Kiernik wściekle nie nie wyjaśnił, natomiast obiecał, że rząd zawsze będzie tak postępował, jak w dwóch omawianych we wniosku wypadkach. Ta piękna obietnica zyskała p. Kiernikowi potrzebna ilość głosów i nagłość została odrzucona.

St. Gr.

Przebieg posiedzenia.

Na 44-tem posiedzeniu sejmu marszałek zawiadomił, że sąd w Białymstoku skazał posła Baranowa na 6 lat więzienia i wobec tego wnosi o wydanie Baranowa. Odesłano do komisji w pierwszym czytaniu ustawę o środkach przygotowawczych do wprowadzenia waluty złotej i o kredycie 10 miliardów na pomoc rolną w roku 1923.

Przy pierwszym czytaniu ustawy o zniesieniu ograniczeń kościoła rzymsko-katolickiego w Polsce poseł Czapiński (PPS) domagał się przedstawienia informacji w sprawie konkordatu oraz uskarżał się, że wprowadzenie konstytucji gwarantuje wszystkim wyznaniom możność zalegalizowania się, ale kościół narodowy uzyskać dotychczas tego nie może i nie może odprawiać swych nabożeństw. Ustawę odesłano do komisji.

Do pierwszego czytania ustawy o zniesieniu ograniczeń dla żydów w b. zaborze rosyjskim przemawiał poseł Prilucki, dowodząc, że jest bardzo niekompletna, nie zatapia bowiem spraw takich, jak upoważnienie zwolnienia od przysięgi w sądach duchownych wyznań niechrześcijańskich albo ograniczeń, że nie wolno żydom być członkami rady familijnej nad chrześcijanami.

Również nie porusza przepisów, unieważniających zobowiązania i kontrakty, pisane po hebrajsku, ani nie zmienia przepisów, wyodrębniających żydów w osobny stan.

Następnie przemawiał pos. Królikowski, któremu marszałek trzykrotnie zwracał uwagę, że pierwsze czytanie poświęcone jest omówieniu ogólnych zasad ustawy.

Następnie poseł Hartglass oświadczył, że sprawa ograniczeń żydów ciągnie się zbyt długo. Przypomniał, że 99 procent ograniczeń żydów jest pochodzenia rosyjskiego. Teraz niektóre stronictwa zmieniły swe stanowisko, co uznaliśmy z wdzięcznością. Co się tyczy posła Królikowskiego, to musimy zaznaczyć, że władze sowieckie w Rosji zakazały nauki w języku hebrajskim. Projekt niniejszy, który nie wlemy, czy stanie się kiedykolwiek ustawą, zapomina o wielu jeszcze ograniczeniach, nie mówiąc już o ograniczeniach na kresach wschodnich.

Poseł Kirszbaum w imieniu stronictwa ortodoksów w Polsce protestuje przeciw twierdzeniom posła Królikowskiego, że z powodu działalności denuncjatorskiej tegoż stronictwa szkoła p. n. „Nasze dzieci“ została zamknięta. Mówca oświadcza, że jego stronictwo postawiło sobie za zadanie przeciwstawić się wszelkim prądom niereligijnym, uważając bezwyznanowość za szkodliwą. Dziwię się — ciągnął mówca — że ten poseł, mający tak obszerne pole na wschodzie, do wygłaszania humanitarnych hasel, rzuca kalumnje na stronictwo, które przeciwstawia się tym, którzy występują przeciw humanitarności. Proszę, żeby w przyszłości poseł Królikowski nie stawał w obronie żydów, za co mu dziękujemy. Niech swe hasła odeśle raczej swym towarzyszom w Rosji (brawa na prawicy, śmiech na lewicy).

Ustawę odesłano do komisji konstytucyjnej.

Przystąpiono do trzeciego czytania ustawy o podatku gruntowym.

Marszałek oznajmił, że poprawki do trzeciego czytania, zgłoszone przez posła Janeczka i Potoczka, należą właściwie do art. 3, a nie do art. 1. W końcu marszałek oznajmił, że zgłoszone do trzeciego czytania wszystkie rezolucje, odrzucone w drugim czytaniu. Rezolucje te jednak nie będą powtórnie odczytane.

W dyskusji napierw poseł Bogusławski objaśniał swą poprawkę do art. 1, proponując ogólną podwyżkę 80-krotną zamiast 100-krotnej.

Poseł Lypaciewicz skreśla historję losów poprawki, proponowanej przez „Wyzwolenie“ w komisji na plenum. „Wyzwolenie“ nie może teraz głosować za mnożeniem 100, który dawniej gotowe było podwyższyć w razie przyjęcia progresji i regresji. „Wyzwo-

lenie“ głosować będzie za zmniejszeniem podatku i przystąpieniem do wniosku pierwotnego posła Toczka, żeby do 400.000 dać opust 80 procent.

Poseł Fiderkiewicz uważa, że klasy posiadające mogą i powinny wiele złożyć na ołtarzu ojczyzny, nie zaś odrzucać regresję, nakładając ciężary na mało-rolnych. Posiadacz 4 morgów, nie ma prawdziwego warsztatu pracy. Stan ten nie zmieni się, dopóki nie wprowadzi się w życie reformy rolnej.

Poseł Kwapiński dziwi się, że posłowie z „Piasta“ nie zgodzili się na jego wniosek, aby zwolnić gospodarzy do dwóch morgów, a płatnikom, na których przypada od 50 do 100 tysięcy zrobić 10-procentową ulgę, a obecnie sami stawiają wniosek, aby ci płatnicy otrzymali 20-procentową ulgę.

Do art. 12 poseł Makówka uzasadniał poprawkę, aby przyjęto następujące brzmienie: „Ministerstwo skarbu umorzy wszystkie podatki, wymienione w poprzednich artykułach, obciążające własność ziemską na rzecz samorządu tym jednostkom podatkowym, które poniosły szkody wskutek działań wojennych“.

Przy art. 14 poseł Ballin dowodził, że dotychczas nie nie zrobiono dla samorządu. Chęć usuniecia progresji na rzecz samorządu należy rozpatrywać pod kątem widzenia chęci uregulowania finansów państwa. Ciężary nasze winny być większe teraz, gdy mamy nieopodległość. Przy art. 18 poseł Kwiatkowski apelował do rządu, aby się zwrócił do władz samorządowych górnośląskich z przed stawieniem, że obciążenie podatkowe powinno być wszędzie równomiernie.

Poseł Bogusławski uzasadniał swą rezolucję, aby rząd przedłożył projekt ustawy o wprowadzeniu w b. zaborze rosyjskim katastru i zrewidował kataster w b. za borze austriackim i pruskim.

O godzinie 2 marszałek zarządził jednogodzinna przerwę.

Po przerwie sprawozdawca Zdźlechiński wypowiedział się za tem, aby pobierać tylko 80 procent należności.

W głosowaniu przyjęto poprawkę posła Toczka, aby 80 procent należności pobierać od płatników, obciążających między 50 a 200 tysiacami mk.

Przyjęto rezolucję posła Bogusławskiego, wzywającą rząd do przedłożenia ustawy o wprowadzeniu w b. zaborze rosyjskim katastru i o rewizji katastru w dwóch pozostałych zaborach. Reszta poprawek odrzucono i ustawę przyjęto w trzecim czytaniu.

Wobec zapisania się do głosu wielu mowców z okazji czytania projektu budżetowego, zdjęto ten punkt z porządku dziennego i przystąpiono do ustawy, zmieniającej przepisy o podatku dochodowym w b. dzielnic pruskiej.

Jako sprawozdawca mówił pos. Byrka. Ustawa ma na celu dostosowanie przepisów w b. dzielnic pruskiej do ustawodawstwa w reszcie państwa.

Ustawę przyjęto w drugim i trzecim czytaniu.

PPS, w sprawie konfiskaty „Głosu“ i streszczenia przez P. A. T. debat nad exposé premiera Witosa.

Poseł Chomiński zaznaczył następnie, że zasadniczą cechą demokracji jest jawność tego, co się dzieje w państwie. A nowy rząd — zdaniem mowcy — rozpoczął politykę przeciw tej zasadzie. Mowca wymienia ostatnią konfiskatę, a przechodząc do sprawy P. A. T. twierdzi, że streszczenie debat nad exposé zostało podane prasie w sposób tendencyjny. Wniosek nagły domaga się zabezpieczenia wolności słowa, druku i bezstronnego informowania społeczeństwa przez P. A. T.

KIERNIK PRZYRZEKA KONTYNUOWANIE ZASAD POSTĘPOWANIA.

Następnie zabrał głos minister spraw wewnętrznych Kiernik i oświadczył, co następuje:

Z upoważnienia prezesa rady ministrów i w imieniu rządu mam zaszczyt złożyć w wysokości izbie w sprawie dyskutowanej następujące oświadczenie. Pierwsza to sprawa rzekomo tendencyjnego sprawozdania P. A. T. Muszę oświadczyć, że rząd nie wydał zarządzeń, ani nie wprowadził żadnych zmian w służbie informacyjnej P. A. T. nigdy nie poddawała prze mówień w sejmie in extenso, gdyż względy techniczne na to nie pozwalają. Prasą prowincjonalną ma własnych korespondentów w sejmie, którzy mogą pismom podawać stenograficzne teksty interesujących ją przemówień. W konkretnym wypadku mowy zostały potraktowane w sposób jednakoowy i nie może być mowy o stronniczym informowaniu społeczeństwa przez P. A. T. i nie może być

mowy o ukrywaniu tego, co się w państwie dzieje, zwłaszcza, że się nograficzne sprawozdania są każdemu dostępne.

Co się tyczy sprawy obłożenia aresztu czasopisma „Głos“, to zarządzenie owo nie jest ani wyrazem represji wobec prasy opozycyjnej, ani też naruszeniem zagwarantowanych przez konstytucję praw. Prasie nie wolno pisać z pogwałceniem postanowień ustawy karnej, ani też podrywać władzy państwowej w Polsce i aurytetu rządu, gdyż to toruje drogę anarchji. Taki właśnie charakter nosi artykuł „Głosu“ p. t. „Duch Niewiadomskiego u steru państwa“.

Komisarz rządu zwrócił się do władz rządowych o pociągnięcie do odpowiedzialności redaktora „Głosu“ za artykuł „Jak uniknąć konfiskaty“ i miał do tego pełne prawo. Wedle tych zasad będzie rząd i w przyszłości postępował i z tych powodów nie widzi uzasadnionej nagłości wniosku.

Po przemówieniu ministra spraw wewnętrznych przemawiał jeszcze poseł Pułek, stawiając zarzut, że organa policyjne w Krakowie bezprawnie dopuściły się konfiskaty tygodnika „Chłopski Sztepan“. Następnie poseł omówił działalność PAT, z w związku z relacją o przebiegu debat nad exposé premiera.

W głosowaniu nagłość wniosku odrzucono. Sprawę odesłano do komisji administracyjnej.

Następnie poseł Prilucki uzasadniał nagłość swego wniosku w sprawie szkolnictwa mniejszości narodowych. Przeciw nagłości przemawiał poseł Rybnar. Nagłość odrzucono. Następne posiedzenie w wtorek o godzinie 4 po południu.

Stroński znów spoliczkowany.

WARSZAWA. (Tel. od nasz. koresp.)

Wczoraj o godz. 2 po południu przy wejściu do sejmu do posta redaktora Lewy-Strońskiego, który szedł w towarzystwie pos. Jaroszyńskiego doszedł kap. Radomski, były legionista i spoliczkował dwukrotnie pos. Strońskiego, wręczając mu jednocześnie bilet wizytowy i mówiąc: „Oto za twoją dotychczasową działalność polityczną!“

Uderzenia były tak silne, że redaktor Stroński upadł i z pomocą kolegów został przeniesiony do

lokalu klubu chrześ-ludowego, gdzie po jakimś czasie przyszedł do siebie.

Zajście było obficie komentowane w kuluarach sejmu, mówiono nawet, że klub p. Dubanowicza zgłosił w tej sprawie interpelację lub wniosek nagły, jednakże na razie przepowiednie te nie sprawdziły się.

Publiczność, która była świadkiem zajścia, wezwała dyżurnego policjanta do interwencji; ten jednak odmówił. Kap. Radomski oddał policjantowi swą kartę wizytową i oddalił się.

Złagodzenie kary redaktorowi Kwiatkowskiemu

WARSZAWA. (Tel. od nasz. koresp.)

Kierownik min. spraw wojsk. Osiński złagodził karę dy-

scyplinarną, wymierzoną redaktorowi „Polski Zbrojeni“ mjr. Remiguszowi Kwiatkowskiemu z 2 tygodni do 7 dni odwachu.

Warunki dyskusji z Niemcami.

WIEDEN, 9 maja. (PAT). „Neue Freie Presse“ donosi z Londynu: Belgijski minister spraw zagranicznych Jaspas omawiał wczoraj z przedstawicielem rządu angielskiego w Brukseli sprawę odszkodowań i przedstawił warunki belgijskie co do otwarcia dyskusji nad tą sprawą.

Warunki te są następujące:

1) Niemcy muszą zaniechać blarnego oporu.

2) Propozycje Niemiec, dotyczące zwołania konferencji międzynarodowej dla omówienia spraw, winny być odrzucone, ponieważ sprzeczne są z postanowieniami traktatu wersalskiego.

3) Gwarancje w sprawie odszkodowań w tej formie, w jakiej przedstawiły Niemcy, winny być również odrzucone.

Nota konferencji ambasadorów do Niemiec.

BERLIN, 9 czerwca. (AW). — Rządowi Rzeszy niemieckiej została dziś rano doręczona nota konferencji ambasadorów, zawierająca zapowiedź obietnia działalności ze strony międzysojuszniczych

wojskowych komisji kontrolnych w dawnych rozmiarach.

Nota wzywa rząd niemiecki do wydania zarządzeń, mających na celu ułatwienie działalności komisji.

Nastroje w Berlinie.

BERLIN, 9 czerwca. (AW). — Kanclerz Cuno przybył dziś rano do Monastyru w Westfalii, gdzie w ciągu przedpołudnia odbył szereg konferencji z przedstawicielami sfer gospodarczych związków zawodowych i zrzeszeń urzędniczych.

Wieczorem dr. Cuno wygłosił na sesji związku prasy niemie-

kiej wielką mowę polityczną, w której wyjaśnił szereg kwestii, dotyczące do niektórych spraw politycznych, jakie w związku z memoriałem niemieckim wysuwają się na pierwszy plan, a mianowicie co do sprawy zaniechania blarnego oporu przed rozpoczęciem rokowań.

Sprawy robotnicze.

Robotnicy w obronie swych praw.

N. P. R. w Łodzi zna wartość witosowego rządu.

W lokalu związku zawodowego polskiego „Praca” odbyło się zebranie delegatów fabrycznych z następującym porządkiem dziennym:

- 1) urlopy,
- 2) podwyżka,
- 3) wolne wnioski.

Sprawę urlopów referował p. Kazimierzczak. W dłuższym przemówieniu referent wskazał, że przemysłowcy próbowali szczęścia, gdyż wiedzieli, że nowy gabinet ministrów zupełnie stoi po ich stronie i że obecni ministrowie przemysłowcom krzywdy nie zrobią, a wszelkie zamachy na sprawy robotnicze przy pomocy obecnego rządu przemysłowcom się udadzą.

W dalszym ciągu swego przemówienia mówca wskazał, że robotnicy nie powinni sobie tworzyć żadnych iluzji, gdyż obecny rząd postara się unieważnić wszystkie prawa, które proletarijat w walce zdobył.

Zostanie zniesione prawo o 8 godzinnym dniu pracy i ustawa o ochronie lokatorów.

Obecnie już nowy rząd zdołał przyszykować nowe prawo wyborcze, podług którego niemożliwe się klasie pracującej wybór reprezentacji do sejmu i rad miejskich.

Dalej referent wskazał, że celem zmuszenia przemysłowców do utrzymania ustawy o urlopach w jej brzmieniu, związek wystąpił do ministerstwa pracy obszerny memoriał, w którym robotnicy do kładnie motywują swe żądania.

W poniedziałek wyjeżdża do Warszawy do ministra pracy delegacja związku, która prócz innych bolących robotniczych, poruszy sprawę urlopów. Referat ten wywołał dłuższą dyskusję, przyczem cały szereg delegatów wskazywał, że obecne stosunki dla robotników są gorsze, niż za czasów carskich, gdyż żadne ustawy nie są szanowane. Robotnicy są wyrzucani z pracy bez dwutygodniowego odszkodowania.

Sprawę podwyżek referował również p. Kazimierzczak, zdając

sprawozdanie z odbytej konferencji z przemysłowcami.

Na konferencji przedstawiciel przemysłowców inż. Rummel oświadczył, że więcej niż 5 proc. podwyżki przemysłowcy dać nie mogą ze względu na złą koniunkturę w przemyśle.

Omawiając obecną koniunkturę w przemyśle, referent wskazał, że wyjątkowo w obecnym czasie jest ona bardzo dobra.

Mimo starań związków zawodowych aby zatarg obecnym został drogą polubowną załatwiony, bez strejku nie da się nic przeprowadzić. W dyskusji nad tą sprawą delegaci wskazał, że propozycja przemysłowców jest właściwie prowokacją.

Niektórzy mówcy domagali się, aby zwołać ogólną konferencję wszystkich związków zawodowych i postanowić jednolity strejk.

W odpowiedzi na to p. Kazimierzczak wskazał, że nie uda się przeprowadzić ogólnej konferencji, gdyż klasowy związek nie weźmie w niej udziału.

W końcu została przyjęta jednolita następująca rezolucja:

„Zebrani delegaci związku „Praca” zwracają się do wszystkich robotników całej Polski by, w sprawie urlopów zajęli jednolity front i by przygotowawali grunt do energicznego protestu przeciwko zamachowi na prawa robotnicze ze strony kapitalistów, oraz domagają się od p. ministra pracy przyspieszenia wydania rozporządzenia wykonawczego, które, zdaniem zebranych, położy kres zachłanności fabrykantów.

W sprawie podwyżki płac zebrani postanawiają by zarząd związku przedsięwziął energiczne kroki na terenie rządu w celu zmuszenia fabrykantów do godziwego załatwienia sprawy, jak również wyrażają życzenie, by zarząd, nim powezmie decyzję przystąpienia do strejku, starał się wyzyskać wszystkie legalne środki; jeżeli to wszystko zawiedzie, wówczas należy rozpocząć energiczną walkę z kapitałem”.

Kowale grożą strejkami.

Swego czasu kowale wystąpili z żądaniem podwyższenia płac o 50 proc.: Ponieważ właściciele zakładów powozowych na podwyżkę nie zgodzili się, sprawę przekazano inspektorowi pracy.

W związku z tem odbyła się onegdaj pod przewodnictwem inspektora pracy p. Kuliczkowskiego konferencja, przy udziale przedstawicieli właścicieli zakładów powozowych i delegatów związków zawodowych.

Na konferencji okazało się, iż

wobec przedłużającego się zatargu pracownicy do poprzednich żądań doliczyli jeszcze 10 proc., jako wynik orzeczenia komisji statystycznej.

Po dłuższej dyskusji pracodawcy zaofiarowali 40 proc. podwyżki a gdy robotnicy się na to nie zgodzili, inspektor zaproponował podwyżkę w wysokości 50 procent, celem zlikwidowania zatargu, na to nie zgodzili się pracodawcy i konferencja zerwana. (bip).

Bezrobocie studniarzy.

Wczoraj w inspektoracie pracy pod przewodnictwem inspektora Kuliczkowskiego, odbyła się wspólna konferencja przedstawicieli robotn. zw. zaw. metalowców (Dzielnia 50) i przedstawicieli przedsiębiorców wiertniczych, celem zlikwidowania zatargu na tle żądań studniarzy. Studniarze żądają 100 procent podwyżki, przemysłowcy zaś proponowali 25 pr., oświadczając, iż nie mają tak dalece idących pełnomocnictw, aby zaspokoić żądania studniarzy.

Zaznaczyć trzeba, iż dotychczasowa płaca studniarzy wynosiła: robotnik — 10,000 mk., polier — 15,000 mk. dziennie. Przedstawiciele związku żądają 14,000 mk. dla robotnika i 19,300 mk. dla po-

liera. — Inspektor Kuliczkowski zaproponował przedstawicielom zw. robotn. metalow., aby zgodzili się na ofiarowane przez pracodawców 25 proc., z zastrzeżeniem iż wszelkie podwyżki dla studniarzy na przyszłość będą przyznawane w tej skali, co i podwyżki w przemyśle metalowym.

Przedstawiciel zw. robotn. nie zgodził się na to, zaznaczając, że żąda przede wszystkim unormowania podstawowych płac podług cennika, jaki będzie obowiązywał w przemyśle metalowym.

Na tem konferencję przerwano. W związku z tem, w najbliższych dniach odbędzie się zebranie studniarzy, celem ustalenia daty strejku. (Pap).

Strejk dozorców.

Dzisiaj w siedzibie O.K.Z.Z. (Dzielnia 50) odbędzie się ogólne zgromadzenie dozorców, które zarząd związku zwołał pod presją swych członków, którzy wobec ignorowania

żądań przez kamieniczników, mają ustalić datę strejku. — Prawdopodobnie strejk rozpocznie się we wtorek, dnia 13 czerwca r. b. (Pap).

Likwidacja strejku malarzy.

Po sześciotygodniowym strejku został zlikwidowany zatarg malarzy i lakerników, którzy uzyskali podwyżkę od majstrów i przedsiębiorców. Płaca za godzinę wynosi obecnie 3.500 mk.

Wszyscy muszą się nauczyć czytać i pisać.

W bieżącym roku szkolnym w całym szkolnictwie — tak powszechnym, jak i średnim, oraz zawodowym, termin zapisów dzieci został przesunięty na okres przedwakacyjny. Ten nowy stan rzeczy bardzo powoli dochodzi do wiadomości społeczeństwa, pomimo czynionych przez władze zabiegów w tym względzie. A wszak od oświatowców społeczeństwa co do obowiązków szkolnych zależy powodzenie i sprawność organizacji.

Podajemy tedy poniżej kalendarzyk zapisów, zaznaczając, że najważniejszym obowiązkiem rodziców jest zapisać dzieci do szkół.

W wolnej Polsce niema miejsca dla analfabetów!

KALENDARZYK

ZAPISU DZIECI DO SZKÓŁ POWSZECZNYCH NA ROK 1923-24.

- 1) Dnia 1 czerwca zostanie zakończona przyjmowanie deklaracji od rodziców
- 2) Do dnia 15 czerwca trwa przydział dzieci do poszczególnych szkół.
- 3) Od dnia 15 do 24 czerwca rozsyłanie nakazów zapisowych dla dzieci.
- 4) Dnia 25 i 26 czerwca zapis dzieci w szkołach powszechnych.
- 5) Do dnia 30 czerwca składanie wyjaśnień w szkołach dlaczego dzieci nie stawiły się do zapisu.
- 6) Dnia 1 lipca zamknięcie list zapisowych i oddanie wraz z dokumentami do K. P. N.
- 7) Od dnia 1 do 15 lipca badanie rodziców dzieci, które bez złożenia wyjaśnień nie stawiły się do zapisu.
- 8) Od dnia 15 lipca rozpatrywanie spraw karnych za niestawienie się do zapisu.

Teatr i muzyka.

Teatr miejski.

Dzisiaj w niedzielę o godzinie 3 po południu po raz ostatni wielka akademja poezji greckiej. Odczyt i urywki z przekładów „Odyssey” wygłosi poeta Wittlin. — Scena z „Króla Edypa” odtworzą pp. Leonia Barwińska i dyr. H. Barwiński. Poczem oratorjum z „Agamemnona” Alicyjosa w układzie i pod dyktando Józefa Wittlina. Jako solści wystąpią panie: L. Barwińska, A. Podgórska, dyr. H. Barwiński i p. Gwido-Trzywdar-Rakowski.

Wieczorem „Wiera Mircewa”. W głównych rolach pp. Barwińska, Barwiński, Snay, Łapińska, Wojciechowski, Debiec i Orlicz. Próby z „Dzielnego synka” Shawa w pełnym toku, wczoraj rozpoczęły się próby z „Bębna” J. Vebera i H. Gorse. Obie sztuki reżyseruje Janusz Sarnecki.

Sprzedż na raty towarów manufakturowych

Przyjmujemy obstalunki na męskie i damskie ubrania.

„Kredytopol”
Piotr Rozin i Ska
ulica 6-go Sierpnia (Benedykta) № 2,
wejście przez skład apteczny.
Tel. 20-66. 405

Cyrk A. Ciniselli'ego w Łodzi.

W najbliższych dniach przyjeżdża do Łodzi wszechświatowej sławy cyrk A. Ciniselli'ego, wieloletniego dyrektora cyrku w Warszawie. 141

Teatr „Scala”

Dzisiaj, o godz. 8.30 wiecz.
Pożegnalne przedstawienie
Krakowskiej „NOWOCI”
Operetki — „Bajadera”

Zorebki, etamina,
pończochy,
galanterja męska
7845—8
NA RATY
R. GRABOWIECKI, Dzielnia 2

Sytuacja na rynku łódzkim.

Dalszy spotęgowany spadek marki polskiej w ciągu ubiegłego tygodnia stał się powodem silniejszego jeszcze ożywienia na rynku towarów włókienniczych i ożywienia w produkcji włókienniczej.

Zastój można już uważać za ostatecznie zlikwidowany. Wszystkie fabryki są czynne, uruchomione są nawet najmniejsze interesy fabrykacyjne, a w wielu wypadkach przekroczone nawet normy przedzastojowe. Sezon zimowy, rozpoczęty ostatecznie w pierwszych dniach czerwca, rokuje jak najlepsze nadzieje, gdyż dotychczasowa sprzedaż odbywa się w tempie mocno przyspieszonym, mimo że ze strony przemysłu raczej jest hamowana niż podsykana. Ceny naturalnie zmieniają się już nietylko z dnia na dzień, ale literalnie z godziny na godzinę. Sprzedaż odbywa się w dolarach, rzadko jednak po kursie dnia, a coraz częściej na wzór ostatnich metod — nauczonego doświadczeniem przemysłu niemieckiego — po kursie, po jakim przemysłowiec dolary z banku dewizowego otrzyma.

Należałoby przypuszczać, że wśród tak niesłychanej haussy na rynku dewiz, zamrze prawie zupełnie obrót wekslowy przy transakcjach towarowych. Chroniąc się przed dewaluacją, gotówka wszystkim porami wypływa na wierzch i kieruje się do miejsc produkcji towaru, by znaleźć tam zamiarę na konserwujący wartość towar. W takich warunkach przemysł może spokojnie wybierać sobie odbiorców i przyjmować tylko zapłatę w gotówce, by oszczędzić sobie nawet wydatku na minimalne koszty dyskonta w P. K. K. P. Weksle — o ile kursują — winneby mieć za podkład tylko gotówkowe operacje kredytowe, a nie towarowe. I tak jest w najważniejszą ilość wypadków. Są składy fabryczne, które nawet najlepszej swej klienteli odmawiają kredytu wekslowego w postaci towaru, a jeżeli przyjmują weksle, to tylko jako małą część pokrycia. Potop weksli, jaki szuka lokaty na rynku prywatnym i w instytucjach finansowych, ma charakter wyłącznie prawie weksli finansowych, wystawianych dla uzyskania gotówki, potrzebnej albo na zakup towaru, albo dewiz w celach spekulacyjnych.

Tem dźwięniejszym wobec tego musi się wydać nieprawdopodobnie wysoka cyfra udzielonych w maju kredytów dyskontowych przez łódzki Oddział P. K. K. P. W maju bowiem przedstawiono w tym oddziale 118 tysięcy sztuk weksli do skupu, oplewających na ogólną sumę 180 miliardów mk.

Z tego oddział P. K. K. P. skupił około 116 tysięcy sztuk, wydatkując 160 miliardów marek.

W porównaniu z ubiegłym miesiącem różnica wynosi prawie 100 proc. Drożyzna zaś w ciągu tego miesiąca wzrosła tylko o niecałe 10 procent, a zarobki bardzo mało, albo wcale się nie podniosły.

W roku ubiegłym w maju ilość podanych w łódzkim oddziale P. K. K. P. do skupu weksli wynosiła 21.000 sztuk na ogólną sumę 5 miliardów marek.

Wzrost zatem w ciągu jednego roku wynosił przeszło 3 tysiące procent, czyli znacznie więcej, niż procent wzrostu kursu dolara.

To są cyfry przerażające. Te 160 miliardów w jednym miesiącu państwo oddało szcuplej sferce uprzywilejowanych dyskontem w P. K. K. P. za wynagrodzeniem 12 od sta rocznic, czyli podług dzisiejszych warunków za darmo. Kto ma ochotę niech wliczy przeciętny kurs dolara w maju i podzielił przezeń cyfrę 160 miliardów marek, to otrzyma ilość dolarów pożyczonych przez rząd przemysłowi i bankom. Termin tych kredytów jest przeważnie bardzo krótki. Sumy pobrane w maju, spłacone będą w czerwcu przez te same 160 miliardów, otrzymaną kwotę dolarów, jaką przemysł i banki oddadzą państwu po miesiącu. Różnica na korzyść pożyczających, a niekorzyść skarbu, wyniesie oszczędzając 50 procent, albo i więcej.

Wszędzie w dzisiejszym naszym życiu gospodarczym umiano już znaleźć sposób i metodę dla uchronienia się przed dewaluacją przy udzielaniu kredytów markowych. Najprymitywniejszym takim sposobem jest niesłychane śrubowanie stopy dyskontowej w obrotach prywatnych. Pobierane dzisiaj 8 i więcej pro mille dziennie, to już nie procent — nie wynagrodzenie za użytkowanie powierzonego kapitału, ale danina wyrównawcza z tytułu dewaluacji, jaka w międzyczasie dotknęła wypożyczony kapitał. Tylko P. K. K. P., a raczej rząd po dawnemu pożyczka marki i odbiera marki, pilnując, by zgadzały się należycie cyfry, a mało troszcząc się o wartość wypłaconych i odbieranych sum. Te 100 procent, o jakie powiększyły się kredyty dyskontowe udzielane przez rząd sferom prywatnogospodarczym i uprzywilejowanym, stanowią powiększenie inflacji, i potęgują ujemny wpływ, jaki wywiera na nasze życie gospodarcze deficytowa gospodarstwo rządu.

Cyfry udzielonych przez rząd kredytów markowych, nie chroniczonych przed dewaluacją, rosna w tak gwałtowny sposób, że rewizja całej kredytowej polityki rządu staje się jedną z najbardziej palących konieczności.

Pezet.

Fabryczny Skład Kołder
Watowych i Puchowych
Poleca Sz. Klienteli wielki wybór kołder i manufaktury.
Sprzedż hurtowa i detaliczna.
Ch. Szajbe, Łódź
Cegielniana 30 (Piotrkowska 25). 100-2

B. P.

HENRYK PINKUS

zmarł po długich i ciężkich cierpieniach w Monachjum dn. 2 czerwca r. b., przeżywszy lat 44.

Wyprowadzenie drogi nam zwłok odbędzie się w niedzielę, dnia 10 czerwca r. b., o godz. 12-ej w południe z domu przedpogrzebowego na cmentarzu.

Żona, Rodzice, Siostra, Bracia i Rodzina.

Uprasza się o nieskładanie wizyt kondolencyjnych.

8164—2

Rodzinnie zmarłego szefa naszego

b.p. HENRYKA PINKUSA

składamy wyrazy głębokiego współczucia i żalu.

Tracimy w zmarłym szanowanego i sprawiedliwego Zwierzchnika. Cześć Jego pamięci!

PRACOWNICY
Warszawskiego Domu Handlowego „Towar”
Filja w Łodzi.

Bolesnie dotknął zgonem 251—1

B. P.

MERCI EDELIST

wyrażają rodzicom najgłębsze współczucie.

E. Koprowscy.

Krwawy napad bandycki.

Dziś o godzinie 7.40 na ulicy Miłsza 19, do mieszkania Konstancji Bednarskiej, posiadającej w tymże domu sklep, wpadło dwóch nieznanych drabów, którzy pozamykawszy drzwi, związali Bednarską i zażądali pod groźbą śmierci wydania pieniędzy. Na krzyk ofiary bandyci starali się pozbawić ją życia, zadając jej dwie ciężkie rany w głowę nożem i jedną tłuczona uderzeniem łomu żelaznego.

Szczęśliwym zbiegiem okoliczności w chwili tej właśnie przychodził kuzyn Bednarskiej Kazimierz Obuchowski, który zajął oknem do mieszkania swej ciotki i zaboczył ta ostatnia w kałuży krwi, a nad nią jakiegoś mężczyźnego z nożem w ręku, zaczął wiewzywać pomocy i zaalarmował sąsiadów. Jednego z bandytów przy pomocy posterunkowego Ryśńskiego zatrzymano, jest to Piotr Bieganowski, lat 20, zamieszkały Karolewska 34. Zrabowano około milion marek. Narzędzia zbrodni bandyci zostawili na miejscu. Śledztwo w toku. (pap).

WALKA Z DROŻYZNĄ.

Nowe ceny artykułów spożywczych.

W lokalu referatu walki z lichwą odbyło się pod przewodnictwem dr. Grabowskiego posiedzenie rzeczoznawców, mające na celu ustalenie cen na artykuły kolonialno-spożywcze na miesiąc czerwiec.

W sprawie cen na makę i pleczywo wywłazała się dłuższa dyskusja, z której wynikało, iż wprawdzie ceny żyta nieco podskoczyły, to jednak tendencja na rynku mącznym jest słaba, gdyż rynek łódzki jest obficie w makę zaopatrzony i cena maki żytniej nie zmieniła się.

Wobec tego ustalono ceny na chleb na 5000 m. za 2 kg. bochenek chleba I gat. II gat. — 4600 mk. I razowy — 3600 mk.

Ceny maki pszennej ustalono wobec zwyżki na 4400 mk. za 1 kg. I gat. II gat. 4200 mk., bułki I kg. — 5600 mk. i strudel maślana 7000 mk. za 1 kg.

W sprawie kasz wobec tendencji zwyżkowej ustanowiono następujące ceny za 1 kg.: manna 5200 mk., kasza krakowska 5400 mk., kasza perlowa 4200 mk. orkiszowa I gat. 2400 mk., gryczana palona 4000 mk., biała 3800 mk., jagła-

Dzisiejsza pogoda.

Komunikat państwowego Instytutu meteorologicznego.

Prawdopodobny przebieg pogody w dniu dzisiejszym:

Przeważnie pochmurno i ciepło, deszcze przejściowe. Wiatry południowo-zachodnie i zachodnie, a na południu kraju zmienne.

Bony złote po 10.500.

Na podstawie ustawy z dnia 22 marca 1923 roku, w przedmiocie wypuszczenia 6 proc. złotych bonów skarbowych, minister skarbu ustanowił cenę emisyjną 6 proc. bonów skarbowych serii I A, I B i I C. na 10.500 mkp. za 1 złoty.

Nowa cena emisyjna obowiązuje z dniem dzisiejszym.

Cukier dla Łodzi.

Mimo protestu i memoriału, przydział cukru dla Łodzi, jak i dla innych miast, nie został powiększony. Obecnie otrzymujemy cukru mniej, niż podczas okresów kartkowych.

Rząd zezwolił cukrownikom na przechowanie tego artykułu na wolny pasek. Łódź otrzyma jedynie 150 ton cukru, który nadejdzie z końcem przyszłego tygodnia. Również ceny cukru zostaną podniesione, wobec podrożenia tego artykułu w cukrowniach. bip

Konferencja międzydzielnicowa P. P. S.

W poniedziałek, dnia 11 czerwca r. b. o godzinie 7-mej wieczorem odbędzie się w lokalu przy ulicy Piotrkowskiej 83 konferencja międzydzielnicowa P. P. S., na której omawiana będzie obecna sytuacja polityczna. W konferencji wezmą udział członkowie wszystkich komitetów dzielnicowych i nowo wybrani radni.

Zapisy na kolonie robotnicze.

Jak nas informują, towarzystwo uniwersytetu robotniczego, przyjmie zapisy urlopowan, robotników na letnisko w Ojcowie tylko do dnia 13 b. m. Sekretariat T. U. R. przy ulicy Piotrkowskiej 83 w podwórzu, otwarty od godziny 4 do 7 wieczorem.

Przysięga wyznaniowa wolnomyślicieli nie obowiązuje.

Sąd najwyższy w Warszawie orzekł, że świadek uchylający się od złożenia przysięgi wyznaniowej nie może być karany. Wobec tego wyrok sądu okręgowego w Łodzi, skazujący dr. Drubina na 2 tygodnie aresztu, za odmowę złożenia przysięgi, sąd najwyższy uchylił.

Dotychczas sądy stosowały do występujących w sprawach świadków przymus składania religijnej przysięgi.

Ze stowarzyszenia wolnomyślicieli polskich.

S. W. P. podaje do wiadomości członków, iż zebranie członków zarządu odbędzie się w piątek, dnia 15 czerwca, o godz. 7 wieczór w lokalu przy ulicy Gdańskiej 87.

Ze względów na ważność spraw, jakie znajdują się na porządku dziennym, uprasza się o liczne i punktualne przybycie.

W biurze stowarzyszenia jest do nabycia w kompletach i pojedynczo „Myśl Wolna”, jak również cenne dzieła J. Radlińskiego (na wyczerpaniu), K. Kautskiego „Pochodzenie chrześcijaństwa”, A. Szacha prof. J. Baudouin de Courtenay'a, J. Krajewskiego, J. Hempła i wielu innych. Biuro S. W. P. otwarte w środy i piatki od godziny 6 do 8 wieczór i w niedziele od godziny 10 do 12 w południe. Zarząd uprasza członków o wpłacanie zaległych składek i danin.

Zjazd działaczy oświatowych.

Z okazji zjazdu działaczy oświaty pozaszkolnej województwa łódzkiego odbędzie się w dniu 24 b. m. w południe w teatrze miejskim poranek literacko-muzyczny dla kursów dokształcających. (bip)

Walka z pastkiem mięsnym.

W ostatnich czasach do referatu walki z lichwą wpływały skargi na rzeźników, pobierających ceny wyższe od wyznaczonych przez referat walki z lichwą. Zaznaczyć wypada, iż na ostatnim posiedzeniu referatu walki z lichwą, niektórzy rzeźnicy sami twierdzili, iż nie trzeba podwyższać cen mięsa.

Zarządzono wobec tego cały szereg rewizji i między innymi przekonano się, że w rzeźni Artura Wihana (Główna 16) sprzedawał mięso o 2000 mk. drożej na klg. niż wykazywał cennik. Sprawy Wihana przesłano do sądu lichwiarzy.

Pasek w cukrowniach.

Jak wiadomo, większość cukierń łódzkich nie stosuje się do cenników, wydawanych przez referat do walki z lichwą.

Adam Dinowski w młeczarni przy ul. Piotrkowskiej 83, zmuszony był zapłacić za szklanke mleka 3000 mk.

W sprawie tej spisano protokół i przesłano sędziemu dla spraw o lichwę. (bip)

Cennik produktów w sklepach mlejskich.

Obecnie sklepy mlejskie sprzedają artykuły codziennej potrzeby według następującego cennika za 1 klg. w detalu:

- Herbata (luzem) 60000 mk., herbata celjońska w paczkach nr.100 58.000 mk., nr. 102 — 80.000 mk., nr. 103 — 90.000 mk., kawa palona 25.000 mk., kawa zbożowa 2600 mk., kakao Van Houtena 27.000 m mąka pszena amerykańska 4000 mk., żytnia 70 prc. 2350 mk., kartoflana 3000 mk., owsianka „Knor ra” paczka ćwierć 18000 mk., cykorja Bohma 4200 mk., ryż 4600 mk., groch „Wiktoria” 3500 mk., kasza manna 5200 mk., kasza tartaczana palona 3400 mk., kasza orkiszowa 2300 mk., peczak 2100 mk., szmalce amerykański 19500 mk., sól warzonka 1800 mk., sól mielona I gat. 1600 mk., II gat. 1200 mk., sól kruchowa 1250 mk., soda 2000 mk., mak 4850 mk., pieprz 15000 mk., powidła sliwkowe 6600 mk., marmelada 5500 mk., świece stearynowe 12700 m. parafinowe 5000 mk., zapalki pudełko 280 mk., mydło Schichta 3100 mk. kawałek, węgiel gruby kostka I i II gat. 100 klg. 32000 mk., orzech I gat. 100 klg. 28000 mk., II gat. 27000 mk., pospółka 24000 mk., miel 18500 mk., drzewo rabane 25000 mk., nierabane 22000 mk. (bip)

Wiec lokatorski.

Dziś w sali rady miejskiej o g. 4-ej po poł. odbędzie się wiec w sprawie ochrony lokatorów, przy czem przemawiać będą posłowie i radni. (bip).

Zabawa w Helenowie.

Dziś w Helenowie na rzecz domu sierot (Złotowska 40), odbędzie się zabawa ogrodowa, połączone z atrakcjami i niespodziankami.

Ofiary

- złożone w adn. „Głosu Polsk.”
- Sznukierowej w „Uzdrowsku”.
    - Rodzina 100.000 mk. 72
    - Personel szkoły powszechnej Nr. 18 110.000 mk. 74
  - Na sieroty po żołnierzach.
    - Zurawski Aleksander 5.000 mk. 69
    - Na wieczyste kółko im. b. p. Tauby
    - Na ochronkę w Radogoszczu.
      - Zebrane na herbacie u p. Nagla 33 tysiące marek. 86

Zakończenie kursu instruktorskiego w szkole policyjnej

W dniu wczorajszym odbyło się zakończenie kursu instruktorskiego w szkole policyjnej przy komendzie okręgowej P. P. w Łodzi.

O godzinie 9.30 rano uczestnicy kursu w obecności przedstawicieli władz, prokuratora i t. d. udali się na uroczyste nabożeństwo, połączone z kazaniem, do katedry.

Po nabożeństwie odbyły się w koszarach szkolnych przy ulicy Kątnej Nr. 9 popisy absolwentów kursu z dziedzin sztuki karabinowej, władania szabla, szermierki, chwytów, samoobronnych. Ćwiczeń wolnych itp., gdzie obecni mieli sposobność raz jeszcze podziwiać sprawność i wyszkolenie uczestników kursu.

Wykazane postępy frekwentantów kursu, których tym razem było 63, dzięki opiece, jaką rozkłada komenda okręgowa P. P. w Łodzi nad szkołami jej podległymi, jak i gorliwej pracy i oddaniu

się włożonym nań obowiązkom, komendanta szkoły, p. komisarza Dańczuka, dają pełną gwarancję, że absolwenci ci nabyte w szkole wiadomości użytkują z pożytkiem dla dobra kraju i bezpieczeństwa publicznego.

Zadaniem kursu było w pierwszym rzędzie uzupełnienie wiadomości z dziedziny policyjnej, jak i zapoznanie się z nowymi instrukcjami i ustawami, wydaniem ostatecznie w tym kierunku.

W zastępstwie komendanta okręgowego P. P. w uroczystości tej wziął udział p. nadkomisarz Zoltaszek, komendant policji m. Łodzi, p. inspektor Roszkowski, nadkomisarz Weinkranz, dr. Raczynski, prokurator Krychowski, profesor Pawlikowski, komisarz Wajer i inni.

Po popisach komendant szkoły p. Dańczuk wraz z uczestnikami kursu podejmowali gości skromnym obiadem, gdzie na miłą pogawędę spędzono dłuższy czas. (Pap.)

Table with exchange rates for various currencies: Norblin, Nobel, Nefta, Parowoz, Pociąg, Polbal, Pula, Rudzki, Rohm i Zieliński, Starachowice, Spirytus, Zieleniewski, Węgiel, Zwiardów, Tendencja zwykła. Obroty duże.

Table with exchange rates for Budapest, Bułaria, Rio de Janeiro, Jugosławia.

Miljonówka. 1,214,204. We wczorajszym ciągnięciu milionówki wylosowano Nr 1214204, sprzedany kasie skarbowej w Stońcu.

Czytajcie „Kurjer Wieczorny”

Za załagodzenie sporu między Lewkowiczem i M. Szykierem ofiaruję na cel „Talmud Tory” imienia Majzla — mk. 100.000.

Dr. Józef Liebeskind. Marienbad, dom Hungaria.

Urzędowe notowania w Berlinie.

Zamknięcie giełdy. BERLIN, 9 czerwca. (Telegr. własny „Głosu Polsk.”). Na urzędowej giełdzie berlińskiej notowania były następujące:

Table with exchange rates for various countries: Holandia, Buenos Aires, Belgia, Norwegia, Dania, Szwecja, Finlandja, Włochy, Anglia, Ameryka, Francja, Szwajcaria, Hiszpanja, Austria, Praga.

Dr. med. Henryk Weisshoff. Choroby wewnętrzne i dzieci. Przejmuje od 5-7 pp. ul. Przejazd Nr 40. 499-15

Nadeszły w wielkim wyborze Satyny, Etaminy, Frotté

A. Tetzlaff i S-ka. Łódź, Piotrkowska 100, tel. 541. Ceny przystępne. 043-5

Grand-Kino. Dziś premjera

W Zaklętym domu. Dramat orientalny w 6 akt. W roli głównej znana artystka z „Comedie Francaise” w Paryżu AGNES SOURET

Początek o godz. 5 po poł. Ostatni seans o godz. 9.30 wieczorem.

Komunikaty.

Pann, który w dniu 9 czerwca r. b. bezmiennie atował mkp. 1.300.000 (jedną milion trzysta tysięcy) na budowę „Domu Inwalidzkiego” składa tą drogą serdeczne podziękowanie

Zarząd Tow. Koła Związku Inwalidów Wołennych Rzeczypospolitej Polskiej w Łodzi. 285-1

NA WYPŁATE! Firanki, koldry, kocy, towary białe, męskie i damskie. 7845-4

PIOTR CHARJ, Piotrkowska 37, w podwórzu.

TEATR LETNI „Scala” w ogrodzie. Dziś i dni następnym Program Nr 2.

20 nadzwyczajnych atrakcji! Od 16 h. m. zupełna smilana programu i szt. art. 282-1

Pierwsze źródło zakupu

MEBLI BIUROWYCH

Gwarantowane pierwszorządne wyroby

30% taniej niż u sprzedawcy.

Meble Biurowe

Fabryka Mebli Biurowych W. Markusefeld Łódź, Caplańska 114, 0-1

Rynek pieniężny. Dzisiejsza giełda warszawska.

Table with exchange rates for various currencies: Gotówka, Dolar Stan. Zjedn., Dolar kanadyjski, Funt angielski, Marka niemiecka, Kor. czeski.

Table with exchange rates for various countries: Belgja, Berlin, Gdańsk, Paryż, Londyn, Nowy Jork, Nowy Jork drobne, Praga, Wiedeń, Szwajcaria, Włochy, Holandia.

Table with exchange rates for various countries: Belgja, Berlin, Gdańsk, Paryż, Londyn, Nowy Jork, Nowy Jork drobne, Praga, Wiedeń, Szwajcaria, Włochy, Holandia.

Table with exchange rates for various countries: Belgja, Berlin, Gdańsk, Paryż, Londyn, Nowy Jork, Nowy Jork drobne, Praga, Wiedeń, Szwajcaria, Włochy, Holandia.

Urzędowa giełda gdańska. GDANSK, 9 czerwca. (Telegr. wł. „Głosu Polsk.”). Na dzisiejszym zebraniu giełdy gdańskiej notowano:

Table with exchange rates for various currencies: Dolar amer., Funt szterl., Guldeny holand., Marka polska, Warszawa, Poznań, Paryż.

Nieurzędowa giełda gdańska.

GDANSK, 9 czerwca. (Tel. wł. „Głosu Polskiego”). Po zamknięciu giełdy gdańskiej notowania były następujące:

Table with exchange rates for Dolar and Marka pol.

Końcowe notowania w Zurychu.

ZURYCH, 9 czerwca. (Telegram własny „Gł. Pol.”)

Table with exchange rates for various countries: Berlin, Holandia, Nowy-Jork, Londyn, Paryż, Mediolan, Praga, Budapeszt, Belgrad, Sofia, Warszawa, Wiedeń, Austr., stempl., Bukareszt.

Pogłębione notowania akcji w Łodzi.

Table with exchange rates for various banks and companies: Bank Warszawski, Dyskontowy, Zw. Sp., dla han i pr., Kup. Łódzk., Borkowski, Cegełski, Cukier, Cmielów, Drzewo, Firlej, Lilpop.

Advertisement for Kunerol, featuring an owl illustration and text: „Kunierol poleca się derpiącem na żółtą”

Advertisement for Leviathan, featuring a ship illustration and text: „Okreś LEVIATHAN pojemność: 3936 tona”

Advertisement for United States Lines, featuring a ship illustration and text: „Jedyna rządowa linja amerykańska do AMERYKI i KANADY”

Advertisement for biuralistka, featuring text: „Wykwalifikowana biuralistka”

Advertisement for Zamiana mieszkania, featuring text: „Mieszkanie, składające się z 3-ch pokoi, kuchni w wszelkimi wygodami...”

Advertisement for Stołowy pokój, featuring text: „Stołowy pokój dębowy, jak również i paniński okazynie do sprzedania.”

Advertisement for Potrzebni zdolni, featuring text: „Potrzebni zdolni agenci ogłoszeniowi.”

Advertisement for Zaginął pies, featuring text: „Zaginął pies dn. 26, wiek, młody, w obroży skórzanej...”

Advertisement for AKWIZYTOR, featuring text: „obszajmiony w branży Opierniczo - Drukarstwiej potrzebny na prowincje do większego przedsi. zb. Oferty pod „M. 111” do „Głosu”.

Advertisement for Pianino, featuring text: „Pianino firmy Ed. Sella, nowe do sprzedania.”

Advertisement for AGENT, featuring text: „AGENT z kaucją do fabryki czekolady. Oferty do admin. „Głosu” sub „Agent”.

Advertisement for PŁOCHARZA, featuring text: „PŁOCHARZA (Blatbindera) do E. Margolina, Piotrkowska Nr 114. 252-1

Advertisement for Zdolny farbiarz, featuring text: „Zdolny farbiarz poszukuje posady. Oferty sub „W. H. 100” do „Głosu”. 114-1

Advertisement for Do sprzedania, featuring text: „Do sprzedania 10 wagonów wapna la-sowanego dwuletniego. Kłuskiego 79. 90-5

Advertisement for Polska Agencja Prasowo-Reklamowa „P. A. P.”, featuring text: „Polska Agencja Prasowo-Reklamowa „P. A. P.”

Na raty! Na raty! Meble tanie i moderne.

Cele komplety oraz pojedyncze przedmioty wykonywane w naszym zakładzie podług najnowszych model.

Uwaga: Udzielamy gwarancji z solidne wykonanie i przyjmujemy meble w zamian. 515-7

F. KRZYŻOWSKI i S-ka, Zakład stolarski Napiórkowskiego Nr 7, przy Górnym Rynku.

Dr. MARJA Józefów-Lewinsonowa. Chor. weneryczne i skórne (dla kobiet i dzieci) dora. przy. od 11-3 pp. w nlede i święta 11-1. Cegielniana 6.

Pielegniarka. lub panienska z dobrami świadectwami poszukiwana od zaraz do 9 cto miesięczn chłopczyka Gdańska Nr 77a, wejście w bramie na lewo. 178-2

Zdolny sprzedawca. potrzebny od zaraz do składu jedwabiu. M. Festera — Piotrkowska 45. 80-8-1

SANDAŁKI. Zakopiańskie pantofle, różna bucht, bielsze — poręczny K. PETERSILGE 95, Piotrkowska 95.

I. siła biurowa

zdolny koresp. polsko-niem-ros. i buchalter, organizator, chrześcijanin, lat 34, trzeży i energiczny, obecnie na posadzie — poszukuje od lipca—sierpnia lub później odpowiedzialnego stanowiska.

Oferty pod „Rzadka okazja” do „Głosu Polskiego”. 287-1

Młode małżeństwo. poszukuje mieszkania z 2-3 pokoi z kuchnią. Cena obojętna. Pożądane w czystym domu. Oferty pod „W. L. F.” do admin. „Głosu Polsk.”. 223-1

Lokomobile. w dobrym stanie 40-60 H. P., również GATER, możliwość nowy — chce nabyć. Cena nie krepo. Oferty pisemne i ustne kierować: D. Zato-żan, Francuska 8, 2-e piętro, front. 287-1

Wydzierżawie. ogród owocowy przestrzeni 4-5 morg. Wiadomość: ul. Piotrkowska 135, od godz. 9 i pół do 11 rano, dozwaga wskaze. 240-3

Pianino. zagraniczne i pokój stołowy dębowy okazynie do sprzedania. Oglądać można od 4-8 wiecz. przy ul. Skwerowej 20, front, II p. m. 8.

Została uruchomiona Rozłownia spirytusu skazanego pod firmą „Benator” L. Rozkowskiego i S-ka Inżynierska nr. 1. telef. 2-91. Interesantów załatwia się od godz. 10 do 3 po poł.

Bank Przemysłowców Łódzkich

Spółdz. z ogran. odpow.
założony w 1881 r.
Ewangelicka 15,

podaje do wiadomości Szan. Klijehteli, że reskryptem Ministerstwa Skarbu z dnia 4 czerwca 1923 r. otrzymał

Pełne Prawa Banku Dewizowego

i wznowił dokonywanie wszelkich tranzakcji dewizowych na mocy obowiązujących przepisów.

027-5

WHITE STAR LINE

CENTRALA: WARSZAWA, MARSZAŁKOWSKA 144.

Adres telegr. „Olympic” Warszawa

posiada NAJSZYBSZE NAJWYGODNIEJSZE NAJWIĘKSZE okręty w świecie:

„MAJESTIC” 56.000 ton „OLYMPIC” 48.000 ton „HOMERIC” 55.000 ton.

Urząd Emigracyjny już rozpoczął stemplowanie affidavitów dla emigrantów należą- cych do następujących kategorii:

- 1) dla żon, które jadą do swych mężów i mężów, którzy jadą do swych żon;
- 2) dla rodziców, którzy jadą do swych dzieci;
- 3) dla dzieci do lat 18, które jadą do swych rodziców.

Urząd Emigracyjny nie przyjmuje affidavitów do stemplowania bezpośrednio od emi- grantów, lecz za pośrednictwem starostwa, lub odpowiedniego T-wa Okręgowego.

Gdyby się znaleźli jeszcze jacyś nasi pasażerowie, którzy nie przysłali nam swoich affidavitów, to winni oni, nie zwlekając, dostarczyć natychmiast takowe do Centrali naszej w Warszawie, przy ul. Marszałkowskiej 144, lub do naszych niżej wymienio- nych biur na prowincji, dla wprowadzenia niezbędnych formalności

Baczność!! Konsulat amerykański już znowu rozpoczął wydawanie wiz na poczet nowej kwoty!

Pasażerowie posiadający numerki, celem otrzymania wizy, przybywajcie punktualnie na dzień wyznaczony!

Wszyscy nasi pasażerowie proszeni są o ogłoszenie się natychmiast po otrzymaniu wizy do Centrali naszego Towarzystwa

White Star Line WARSZAWA Marszałkowska 144
w celu zarejestrowania się.

Wszelkich najdokładniejszych informacji udziela bezpłatnie Centrala nasza w War- szawie, Marszałkowska 144, jakoteż biura na prowincji: Lwów — Grodecka 36, Wilno — Niemiecka 28, Równe — biuro chwilowo nieczynne, zwracać się do Kowla, Kraków — Radziwiłłowska 8, Brześć n/B., Dąbrowskiego 65, Kowel, Łucka 119, Tarnopol, Tarnowskiego 5.

Magazyn Mebli Władysława Romiszowskiego

Piotrkowska 116, I piętro, front
Sprzedaje na dogodnych warunkach po cenach umiarkowanych:

- Sypialnie
- Stołowe
- Salony
- Gabinety
- Dywany
- Meble Klubowe w skórę
- Meble Biurowe
- Meble Wiedeńskie Thoneta
- Łóżka Metalowe
- Meble Kuchenne
- Wózki Dziecięce
- Łóżka Polowe — Leżaki
- Otomany, Leżanki

Duży wybór pojedynczych mebli nowych oraz okazjonalnych

Przyjmuje wszelkie obstarunki stolar- skie, tapicerskie i całych urządzeń biu- rowych

Telefon 21-61. 922-8

Fabryka Mebli Trzciniowych i Bambusowych Stanisława Nowaka

dawniej RUD. GALL,
w Łodzi, ul. Nawrot 4,

poleca

Meble dla letnisk, OPRAWA TAC,
Kosze podróżne, Wszelkie reperacje
Kosze do bielizny,
Kosze dla fabryk,
Wallzy i Bombonery,
Galanteria koszykarska.

6728-5

Zawiadamiam Szan. Klijehtelę moją, iż mój Zakład stolarski został przenie- siony na ul. Gdańską Nr. 148.

Wykonuję nadal meble podług naj- nowszych modeli. Całe komplety jak i poje- dyńcze przedmioty po cenach przystępnych. Uwaga. Za trwałość i solidne wykonanie gwarantuję. 164-2

LEON EKEN

Zawiadamiam Sz. Klijehtelę moją, iż przeniosłem mój

Magazyn Ubiorów Dziecinnych

do prywatnego mieszkania na ul. Cegielińskiej 6, Z poważaniem

F. Besterman. 815-1

Biuro Techniczno-Handlowe „ŚWIT”

Łódź, ul. Zamenhofska 6, 8094-5

dostarcza materiały budowlane: Cegły swyczańską wielkopolską, płyty ceglone, cegły samotowe, dachówkę wszelkiego rodzaju, sufitówkę, sączki drenarskie, posadzkę dębową, drzewo budowlane.

Lampy gazowe

biurko i łóżko żelazne z dziecinnym mate- racem okaz. do sprzedania. Szkolna 24, m. 5. 206-2

Duży ogród owocowy

do wdzierżawienia w majątku Jeżewo (7 km. od Żgierza). Wiadomość: Przejazd Nr. 1, II p. pkj. 11. 107-1

SOLEC Zakład Wód Mineralnych i kąpieli błotnych

znanych ze swej skuteczności w reumatyzmie, artretyzmie, przymiocie, chorobach skórnych, nerwowych, w nadchodzącym sezonie będzie otwarty od 11 maja do 20 września. Informacje i prospekty wysyła Zarząd Solca, poczta Solce-Zdrój. 667-5

Lecznica lekarzy specjalistów

ul. Piotrkowska 17, (drugie podwórzo) Przyjmuje chorych we wszystkich specjalnościach od godz. 9 do 5 pp. Cena za poradę 7000 mk. operacje i opatrunki od umowy. 15

Poszukiwany

spólnik do wykończenia domu — parter i 2 piętra — przy ulicy Wólczńskiej, lub też oddam w dzierżawę, z warunkiem wykoń- czenia takowego. Oferty pod „M. P.” 8198-1-5

Karbid szwedzki

o wydajności około 300 litrów gazu z kilograma poleca

„ELIBOR”, Spółka Akc. Handl.-Przemysłowa L. J. BORKOWSKI w Łodzi

Sklep: ul. Piotrkowska 48 tel. 84. Skład: ul. Kilińskiego 60 tel. 175.

Fabryka przetworów chemicznych

Inż. T. Grabiański i D. Myśluborski Łódź, Piotrkowska 62, tel. 595.

Adr. telegr.: „CHEMICAL”.

poleca własnej fabrykacji: Szkło wodne, Tovotta, olej turecki, fran rybi techniczny, jak również oleje cylindrowe amery- kańskie i krajowe, oleinę, kwas octowy i inne chemikalia.

Pneumatyki „GOODRICH CORDE”

Biuro Agenturowe „MOBILE” właśc. Wł. Sieradzki Łódź, Juljusza 4.

POLSKI AKCYJNY BANK KOMERCYJNY

UL. PIOTRKOWSKA Nr. 57

wynajmuje w opancerzonym skarbcu KASETKI (SAFES).

225-1

PIERWSZA w KRAJU FABRYKA OWSIANYCH PRODUKTÓW ODŻYWCZYCH i KAWY SŁODOWEJ

Adama Branickiego

w Sosnowcu

POLECA:

Kaszę owsianą „Zdrowia”
Mączkę owsianą „Zdrowia”
Kakao owsiane „Zdrowia”
Kawę słodową „Zdrowia”

Skład w Łodzi R. Seidengart, Piotrkowska 44, Telefon 10-89.

Ważne dla Przemysłu i użytku domowego!

Największą oszczęd- ność na mydle i sodzie otrzymacie się przez użycie płynu „LAVATIN”

„Lavatin” jest nieszkodliwym, najskuteczniejszym i najtańszym środ- kiem do prania. Zaoszczędza mydła 50 pp. Soda sabyteczna. Bielizna, jak również wszelkie surowce stają się czystsze białe. Nie można „Lavatina” porównywać z innymi, ostatnie czyste się uhaszającymi wy- należkami, które szybko znikają z rynku, w osem przekonad powinna próba w wyszczególnionej ilości, którą na każde żądanie otrzymać można po fabrycznej cenie w fabryce przetworów chemicznych

Inż. T. Grabiański i D. Myśluborski, Łódź, Kilińskiego 95. Tel. 595. 471-1

Wytwórnica kołder Watowych i Puchowych

posiada na składzie wielki wybór kołder, jak również przyjmuje obstarunki.

Materiały francuskie i wełniane na składzie.

S. BLOCH

Piotrkowska 6, w podwórzu. 78-1

„EROS”

kre m, usuwający z twarzy pęgi, przyszcze i liszaje. Do nabytka wszędzie. 645-1

Kupie pianino

dobrej marki z prywat- nego domu. Oferty z po- daniem ceny sub „Za- dranie” do „Głosu”.

Kino „Uranja“ Cegielniana Nr. 34.

Dziś i dni następnych Wielka sensacja!

Kino „Uranja“ Cegielniana Nr. 34.

„Cud nad Wisłą“

Obraz wojenny. — Wielka bitwa pod Radzyminem. — Śmierć ks. Skorupki. — Bolszewicy pod Warszawą.

Dla dzieci i młodzieży na pie wsze przedstawienie CENY ZNIŻONE.

Restauracja przy hotelu KLUKAS po skompletowaniu służby i oddaniu kuchni pod kierownictwo pierwszorzędnego kuchmistrza — wydaje obiady i kolacje, przyrządzone na świeżym maśle — po cenach przystępnych.

Okazyjnie do natychmiastowego zbycia! Kocioł Kornwalijski dwunomienny 100 mtr. kw. 8 atmof. firmy „Plitzer i Gamper“ KOMPLET: Kocioł Kornwalijski, dwunomienny 105 mtr. kw 10 atmof. firmy „Plitzer i Gamper“ oraz maszyna parowa, dwucylindrowa, compound, wentylówka z kondensacją 170—225 km z całą armaturą, rurami i wszelkimi przynależnościami.

8-o kl. Gimnazjum Humanistyczne Stanisławy Rajskiej Sienkiewicza 37. Egzamin wstępny 26, 27 i 28 czerwca r. b. o godz. 8 rano.

„Krakus“ Zjednoczone fabryki przetworów wysk. i owocowych w Krakowie, Tow. Akc. Oddział w Łodzi, ul. Traugutta 14, tel. 751

8-kl. Gimnazjum Żeńskie L. Sołowiejczyk - Magalifowej w Łodzi, Wschodnia 62

Poszukiwana BIURALISTKA biegle licząca dla robót statystycznych.

Kupuj, kto może Towary codzień droższą, a my sprzedajemy po tanich cenach: Eftaminowe suknie ostatnie fasony w różnych desen. 150—125.— 85.000

Dr. Ludwik Falk Choroby skórne i weneryczne

Dr. Edmund Ekkert powrócił Choroby skórne i weneryczne

Dr. J. Sołowiejczyk Choroby skórne i weneryczne

Doktor SZUMACHER Choroby skórne i weneryczne

Czy go czekacie? Wszystkie wędz drożdże! A kaszy z Was potrzebuje coś z towarów.

Dotychczas drobiazgi: Nauka i wychowanie. (Za wyraz 200 mk.) angielskiego konwersacji i literatury

Dr. J. Sołowiejczyk Choroby skórne i weneryczne

Dr. J. Sołowiejczyk Choroby skórne i weneryczne

Dr. J. Sołowiejczyk Choroby skórne i weneryczne

Dr. med. Lubicz Cegielniana 43. Choroby skórne, weneryczne i moczopielowe

apar podróżny 24x50, z obiektywem do sprzedania. Główna 5, m. 15 243—1-k

Założarowane. (Za wyraz 250 mk.) Płociec, umiłowcy czw. tać i piasek natychmiast potrzebny. Władomść: A. Tuwim, Piotrkowska 17, II pódw, m. 55.

Lokale i mieszkania. (Za wyraz 270 mk.) Poszukuję mieszkania — jednopołożowego z kuchnią. Pośredniczący: Władomść: Sienkiewicza 54, m. 40. 13-5-m

Posady i prace. Poszukiwane. (Za wyraz 150 mk.) Inteligentna osoba poszukująca miejsca gospodyni u samotnego pana z dobrem świadectwem.

Interesy handlowe. (Za wyraz 500 mk.) Pom trzypiętrowy z dwoma sklepami i wojennym pleciopokojem komfortowym mieszkaniem.

Doniesienia rozmaite. (Za wyraz 200 mk.) Piarnecka Góra. Pensjonat W. Maciejewskiego posiada pokoje słoneczne z kuchnią wykwintną z całodziennym utrzymaniem Ceny przystępne.

6 aparatów spawalnych (swejs aparaty) do sprzedania różnych wielkości, jak również patentowane haki do firanek